Till Innehållet

Skolverket logotyp

- Innehåll A-Ö
- <u>Lättläst</u>
- Languages
- Sök

Undervisning

<u>Förskolan</u>

- <u>Läroplan</u>
- Förskollärarlegitimation
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Förskoleklassen

- <u>Läroplan</u>
- Kartläggning
- Lärar- och förskollärarlegitimation
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Fritidshemmet

- <u>Läroplan</u>
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- · Stöd i arbetet
- Forskning

Grundskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- Betyg
- <u>IUP med omdömen</u>
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade grundskolan

- <u>Läroplan och kursplaner</u>
- Bedömning
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Specialskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Sameskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Gymnasieskolan

- <u>Läroplan, program och ämnen</u>
- Bedömning

- Nationella prov
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade gymnasieskolan

- Läroplan, program och ämnen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet

Vuxenutbildningen

- Komvux i svenska för invandrare (sfi)
- Komvux på grundläggande nivå
- Komvux på gymnasial nivå
- Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Dansarutbildningen

- Läroplan och kursplan
- Bedömning
- Betyg
- Nationella prov

Skolutveckling

- Leda och organisera
- Kvalitetsarbete
- Digitala nationella prov
- Säkerhet och krisberedskap
- Statsbidrag
- Forskning och utvärderingar
- Statistik
- Kurser och utbildningar
- Inspiration och stöd i arbetet
- Anordna och administrera utbildning
- Nationella skolutvecklingsprogram

Regler och ansvar

- Ansvar i skolfrågor
- Förändringar inom skolområdet
- Skollagen och förordningar
- Allmänna råd
- Sök förordningar och föreskrifter (SKOLFS)
- Så styrs skolan
- Lärar- och förskollärarlegitimation
- <u>Barnkonventionen</u>

För dig som \dots

- Vill bli lärare
- Är arbetsgivare
- Är elev, förälder eller vårdnadshavare
- Är skolbibliotekarie
- Är studie- och yrkesvägledare

Om oss

- Kontakta oss
- Vår verksamhet
- Organisation
- Jobba hos oss
- Kalender
- Publikationer
- Nyhetsbrev och sociala medier
- Hantering av personuppgifter
- Öppna data
- Press
- Aktuellt
- Innehåll A-Ö

- Lättläst
- Languages
- Start
- > Regler och ansvar
- Ansvar i skolfrågor
- > Rätt till förskola

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- · När har ett barn rätt till förskola?
- · Erbjudande om förskola och uppsökande verksamhet
- Särskilt stöd i förskolan
- · Avgifter i förskolan
- Förskola i en annan kommun
- · Möjlighet att tillfälligt stänga en förskola
- Barngruppers storlek och sammansättning
- Barns rätt till en god miljö i förskolan
- Förskola på nationella minoritetsspråk
- Svenskt teckenspråk i förskolan
- Öppen förskola

Rätt till förskola

Kommunen ska erbjuda förskola till barn som inte har börjat i skolan. Här hittar du information om bland annat rätten till förskola, kommuners skyldighet att bedriva uppsökande verksamhet, krav på miljön i förskolan samt regler om förskola på vissa nationella minoritetsspråk.

När har ett barn rätt till förskola?

Vilken rätt har ett barn till förskola?

Hemkommunen ska erbjuda förskola till barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i förskoleklassen eller någon annan utbildning för fullgörande av skolplikten. Från och med ett års ålder ska barn erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Enligt förarbetena kan det finnas ett eget behov exempelvis om barnets föräldrar är långtidssjukskrivna.

Barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga med ett annat barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan

Barn ska också erbjudas förskola om de behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl.

Alla barn ska erbjudas förskola under minst 525 timmar om året från och med höstterminen det år de fyller tre år. Det kallas för allmän förskola.

Källor: 8 kapitlet 3-7, 12, 16 och 20 §§ skollagen samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 348.

Vad är allmän förskola?

Kan barn som inte är eller ska vara folkbokförda i Sverige ha rätt till förskola?

Ja. En del barn ska anses som bosatta i Sverige vid tillämpningen av skollagen trots att de inte är eller ska vara folkbokförda här. Vissa av de barnen har rätt till förskola på samma villkor som barn som är eller ska vara folkbokförda i landet. Det gäller bland andra:

- asylsökande barn och barn som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som inte uppfyller kraven för att bli folkbokförda i Sverige
- barn som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer.

Källor: 29 kapitlet 2–3 §§ skollagen.

Frågor och svar om utbildning för personer som flytt från Ukraina

Vad är allmän förskola?

Från och med höstterminen det år ett barn fyller tre år har barnet rätt till allmän förskola, det vill säga minst 525 avgiftsfria timmar per år. Det gäller alla barn, oberoende av föräldrarnas sysselsättning och familjens situation i övrigt. 525 timmar om året motsvarar i princip tre timmar om dagen under skolans terminer.

Även barn som är inskrivna i andra verksamheter än förskolan, till exempel pedagogisk omsorg, ska erbjudas allmän förskola. Enligt förarbetena ska förskolan för dessa barn ses som ett komplement till den andra verksamheten och samverka med denna.

I förarbetena betonas att kommunerna beslutar hur allmän förskola ska organiseras utifrån lokala förutsättningar, barnets behov och föräldrarnas önskemål. Kommunerna beslutar också hur allmän förskola ska samordnas med övrig verksamhet. Vikten av att allmän förskola präglas av kontinuitet och att varje barn på bästa sätt ges möjlighet att utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar betonas också.

Källor: 8 kapitlet 4, 16 och 20 §§ skollagen samt proposition 2008/09:115 Barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar, sidan 43.

Vilka avgifter får finnas i förskolan?

Mellan vilka tider måste en förskola hålla öppet?

Det är inte reglerat mellan vilka klockslag en förskola måste hålla öppet. Förskola ska erbjudas i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Men förskola behöver inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Källor: 8 kapitlet 3 och 5 §§ skollagen.

Vilken möjlighet finns till omsorg på obekväm arbetstid, ibland kallat nattis?

Kommunen kan erbjuda förskola även under tid då den inte är skyldig att göra det. Men någon rätt till förskola under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger finns inte.

Kommunen ska dock sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Sådan omsorg, ibland kallad nattis, är inte en del av skolformen förskola utan hör till de verksamhetsformer som i skollagen benämns som annan pedagogisk verksamhet.

Att "sträva efter" innebär enligt förarbetena att en kommun inte utan vidare kan avstå från att tillhandahålla sådan omsorg. Ambitionen måste vara att tillhandahålla omsorg även under obekväm arbetstid åt familjer som behöver det. Om kommunen vid en viss tidpunkt inte har någon efterfrågan måste kommunen ändå planera för att tillhandahålla omsorg när situationen förändras.

Källor: 8 kapitlet 3 § och 25 kapitlet 5 § skollagen samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 532.

Vad gäller för kommuner som erbjuder omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds och som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk?

En kommun som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och som tillhandahåller omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, ibland kallat nattis, ska sträva efter att erbjuda sådan omsorg där hela eller en väsentlig del av verksamheten bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska om barnens vårdnadshavare begär det.

När vårdnadshavare ansöker om omsorg på obekväm arbetstid ska kommuner som erbjuder sådan verksamhet och ingår i ett förvaltningsområde fråga om de önskar plats i verksamhet som bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska.

Källa: 25 kapitlet 5 a § skollagen.

Vad är pedagogisk omsorg som kan erbjudas i stället för förskola?

Pedagogisk omsorg

Mellan vilka tider får ett barn vara i förskolan om föräldern är arbetslös eller föräldraledig med ett annat barn?

Hur de tre timmarna per dag eller 15 timmarna i veckan ska förläggas är inte reglerat. Det är hemkommunen som organiserar förskoleverksamheten och som avgör vilka tider ett barn får vara i förskolan.

De tre timmarna per dag eller 15 timmarna i veckan utgör minsta garanterade vistelsetider. Kommunerna kan besluta om längre vistelsetider än de lagreglerade för barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga.

Källor: 8 kapitlet 6 § skollagen samt proposition 1999/2000:129 Maxtaxa och allmän förskola med mera, sidan 25.

Har barn som inte fyllt ett år rätt till förskola?

Nej, barn under ett år har som huvudregel inte rätt till förskola.

Ett barn under ett år kan dock ha rätt till förskola om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. Hur mycket barnet ska få gå i förskolan bestäms utifrån barnets behov av stöd.

Källa: 8 kapitlet 7 § skollagen.

Har ett barn som fått uppskjuten skolplikt rätt att gå i förskola i stället?

Ja. Om skolplikten skjuts upp ska barnet i stället erbjudas förskola.

Källa: 8 kapitlet 3 § skollagen.

Uppskjuten skolplikt

Vad innebär det att man är bosatt i Sverige? Dölj Visa

Att man är bosatt i Sverige innebär vid tillämpning av skollagen att man är eller ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen.

Det finns även personer som räknas som bosatta trots att de inte är eller ska vara folkbokförda i Sverige. Det gäller

- 1. personer som omfattas av 1 § första stycket eller 1 a § första stycket lagen om mottagande av asylsökande med flera, det vill säga bland andra asylsökande och personer som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet
- 2. personer som vistas i Sverige med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kapitlet 15 § utlänningslagen, det vill säga sådana tidsbegränsade uppehållstillstånd som kan ges till personer som samarbetar med brottsutredande myndigheter för att en förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras
- 3. personer som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Schweiz om fri rörlighet för personer
- 4. familjemedlemmar till en person som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen om immunitet och privilegier och som inte omfattas av punkt 3, exempelvis familjemedlemmar till diplomater från tredje land
- 5. personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, ibland kallade papperslösa.

Personer som tillhör någon av dessa kategorier har rätt till utbildning i Sverige trots att de inte är eller ska vara folkbokförda här. Men rätten till utbildning är begränsad för de flesta av kategorierna, till skillnad från personer som är eller ska vara folkbokförda här och som därmed har rätt till utbildning i Sverige fullt ut. I vilken utsträckning en person har rätt till utbildning beror alltså på vilken kategori hen tillhör.

Källa: 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen.

Mer om folkbokföring på Skatteverkets webbplats Länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.

Vad menas med hemkommun? Dölj Visa

Enligt skollagen är hemkommunen den kommun som man är folkbokförd i. När det gäller personer som är bosatta i Sverige utan att vara folkbokförda är hemkommunen den kommun som de stadigvarande vistas i. Om en person saknar stadigvarande vistelseort är hemkommunen den kommun som personen för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller personer som har skyddad folkbokföring.

Källa: 29 kapitlet 6 § skollagen.

Vad är annan pedagogisk verksamhet? Dölj Visa

Annan pedagogisk verksamhet regleras i 25 kapitlet skollagen och är inte en del av skolväsendet. Annan pedagogisk verksamhet omfattas bara av skollagens bestämmelser om det står uttryckligen i lagtexten att verksamheten i fråga omfattas.

I samlingsbegreppet annan pedagogisk verksamhet ingår:

- pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem, till exempel familjedaghem
- öppen förskola
- öppen fritidsverksamhet, ibland även kallat "fritidsklubb"
- omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, ibland även kallat "nattis".

Källor: 1 kapitlet 1-2 §§ och 25 kapitlet 1 § skollagen.

Erbjudande om förskola och uppsökande verksamhet

Vem ansvarar för att barn erbjuds förskola?

Det är hemkommunen som ansvarar för att alla barn som har rätt till förskola får en förskoleplats om deras vårdnadshavare önskar det. Hemkommunen kan erbjuda plats i en av sina egna förskolor eller motsvarande utbildning i en fristående förskola. Barnets vårdnadshavare behöver dock inte acceptera ett erbjudande om plats i en fristående förskola med konfessionella inslag i verksamheten.

Ett barn ska erbjudas plats i en förskola som ligger så nära hemmet som möjligt. Kommunen ska ta skälig hänsyn till barnets vårdnadshavares önskemål.

Källor: 8 kapitlet 12 och 15 §§ skollagen samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 714.

Särskilt erbjudande om plats i förskola

Hur lång tid får det dröja innan ett barn erbjuds förskola efter att barnets vårdnadshavare anmält önskemål om det?

När vårdnadshavare har anmält önskemål om plats i förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska erbjudas förskola skyndsamt.

Källa: 8 kapitlet 14 § skollagen.

Vad innebär kommuners skyldighet att bedriva uppsökande verksamhet?

Hemkommunen ska genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskola inför den höst då allmän förskola ska erbjudas, det vill säga hösten det år barnet fyller tre år. Även barn som har en plats i pedagogisk omsorg, men inte förskola, omfattas av den uppsökande verksamheten.

När kommunen kontaktar vårdnadshavare ska de ges information om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Enligt förarbetena bör kommunen även informera om rätten att önska plats vid en viss förskoleenhet och om hur ansökan om förskoleplats görs. Vårdnadshavare väljer själva om de vill tacka ja eller nej till exempelvis ett möte med kommunen inom ramen för den uppsökande verksamheten.

Efter att den första kontakten tagits inför hösten det år barnet fyller tre år ska hemkommunen sedan ta kontakt inför varje höst och varje vår då barnet inte har en plats i förskola. Sista kontakten ska tas inför våren det år barnet fyller sex år. Enligt förarbetena bör den tidpunkt som ska anses vara höst respektive vår i detta sammanhang tolkas i förhållande till skolförfattningarnas bestämmelser om skolans terminer och läsår.

Kommunen behöver inte ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte är folkbokförda i Sverige.

Bestämmelserna om uppsökande verksamhet skiljer sig från kommunernas allmänna skyldighet att informera vårdnadshavare om utbildning i förskolor, bland annat eftersom det handlar just om en uppsökande verksamhet.

Källor: 8 kapitlet 12 a § och 29 kapitlet 19 § skollagen samt proposition 2021/22:132 Förskola för fler barn, sidan 16-17, 39 och 50.

Vad är allmän förskola?

Skolans terminer och läsår

På vilket sätt ska information inom den uppsökande verksamheten ges?

Av förarbetena framgår att kommunen aktivt måste söka upp vårdnadshavare och lämna information på ett sätt som är anpassat för att nå olika målgrupper. Informationen kan exempelvis lämnas genom hembesök, andra personliga möten, telefonsamtal eller informationsträffar. Metoderna för att nå vårdnadshavare får utformas utifrån kommunernas lokala behov och förutsättningar. På vilket sätt och i vilken utsträckning information ska lämnas beror också på de enskilda vårdnadshavarnas förutsättningar och behov.

Källa: proposition 2021/22:132 Förskola för fler barn, sidan 16-17 och 50.

Kan hemkommunen vara skyldig att erbjuda plats i förskola även om ett barns vårdnadshavare inte anmält önskemål om det?

Ja, kommunen är i vissa fall skyldig att erbjuda förskoleplats till barn som har rätt till allmän förskola, även om barnets vårdnadshavare inte har anmält önskemål om det.

Kommunens skyldighet gäller om:

- barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller
- barnets vårdnadshavare är födda utomlands, men nu är bosatta i Sverige och vistas här sedan högst fem år. Skyldigheten enligt denna punkt gäller oavsett om barnet är fött i Sverige eller utomlands.

Även barn som har en plats i pedagogisk omsorg, men inte förskola, omfattas om övriga förutsättningar är uppfyllda.

Vidare ska kommunen sträva efter att erbjuda även andra barn som har behov av förskola för en bättre språkutveckling i svenska en plats i en förskola, även om deras vårdnadshavare inte har anmält önskemål om det. Av förarbetena framgår att det exempelvis kan handla om barn som har ett annat modersmål än svenska och som inte i någon större utsträckning rör sig i en miljö där de möter det svenska språket. Men det kan även handla om barn som har svenska som modersmål och har behov av förskola för att få en bättre språkutveckling. Ytterligare ett exempel kan vara barn med en språkstörning som innebär att de har ett större behov av stöd för språkutveckling än vad som kan ges i hemmet.

Kommunens skyldighet omfattar endast barn som är folkbokförda i Sverige. Kommunen behöver inte heller lämna ett särskilt erbjudande om plats i förskola om det med hänsyn till barnets levnadsförhållanden eller situation i övrigt är uppenbart obehövligt. Exempel som ges i förarbetena är när barn lever i en svensktalande familj från Finland eller barn till vårdnadshavare som är födda i Sverige som därefter flyttat utomlands och återvänt till Sverige.

Källor: 8 kapitlet 14 a-b §§ skollagen samt proposition 2021/22:132 Förskola för fler barn, sidan 51-52.

Vid vilken tidpunkt måste hemkommunen lämna ett särskilt erbjudande om plats i förskola?

Hemkommunens skyldighet att lämna ett särskilt erbjudande om plats i förskola till vissa grupper av barn gäller inför hösten det år barnet fyller tre år. Erbjudandet ska lämnas senast tre månader före det datum då barnet tidigast kan tas emot. I förarbetena förtydligas att kommunen vid erbjudandet ska ge information om vid vilken förskoleenhet barnet placerats samt vid vilken tidpunkt barnet kan börja. Barnets vårdnadshavare väljer om de vill ha den erbjudna platsen eller inte.

Kommunen ska hålla platsen reserverad till och med en månad efter det datum då barnet tidigast kan tas emot. Om barnet inte börjar i förskola inom den tiden, eller om det framgår på annat sätt att barnets vårdnadshavare inte vill ha den erbjudna platsen, behöver kommunen inte längre hålla platsen reserverad. Ett nytt erbjudande om plats ska lämnas inför varje höst till och med det år då barnet fyller fem år.

Källor: 8 kapitlet 14 c § skollagen och proposition 2021/22:132 Förskola för fler barn, sidan 53.

Stöd i arbetet

Kommuners arbete för fler barn i förskolan

Får en fristående förskola begränsa sitt mottagande till vissa grupper av barn?

Huvudregeln är att fristående förskolor ska vara öppna för alla barn som ska erbjudas förskola, men kommunen kan medge undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. En fristående förskola får exempelvis begränsa sin verksamhet till att bara ta emot barn vars föräldrar är medlemmar i ett föräldrakooperativ. Det kan också handla om en förskola som riktar sig till barn som behöver särskilt stöd.

Huvudmannen för en fristående förskola behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt ett barn med ett omfattande behov av särskilt stöd, om kommunen har beslutat att inte betala tilläggsbelopp för barnet därför att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om det inte finns plats för alla sökande till en fristående förskola ska urvalet göras på de grunder som den kommun där förskolan är belägen godkänner.

Källor: 8 kapitlet 18–19 §§ skollagen och proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 716–717.

Vad är en huvudman inom skolväsendet? Dölj Visa

Förskolor, skolor, fritidshem och kommunal vuxenutbildning har alltid en huvudman. Huvudmannen är ytterst ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och andra bestämmelser. Alla huvudmän inom skolväsendet ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen.

Kommuner

En kommun kan vara huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning.

Enskilda

En enskild fysisk eller juridisk person kan vara huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. En enskild huvudman kallas ofta även för "fristående huvudman". För kontakt med en fristående huvudman vänder man sig till verksamhetens styrelse eller motsvarande.

Regioner

Gymnasieskolor, anpassade gymnasieskolor och kommunal vuxenutbildning kan i viss utsträckning ha en region som huvudman.

Staten

Specialskolor och sameskolor samt förskoleklass och fritidshem vid en specialskola eller sameskola har staten som huvudman.

Källor: 2 kapitlet 2-8 § och 4 kapitlet 8 § skollagen.

Särskilt stöd i förskolan

Kan ett barn ha rätt till särskilt stöd i förskolan?

Avgifter i förskolan

Vilka avgifter får finnas i förskolan?

Förskola i en annan kommun

Kan ett barn gå i förskola i en annan kommun än hemkommunen?

Ett barn har rätt att tas emot i en förskola med offentlig huvudman i en annan kommun än hemkommunen, om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens förskola. Innan kommunen fattar beslut om att ta emot ett sådant barn ska den inhämta yttrande från barnets hemkommun.

Enligt förarbetena kan exempel på särskilda skäl vara att barnet genom föräldrarnas gemensamma vårdnad har anknytning till två kommuner, att barnet bor nära en kommungräns och en annan kommuns förskola eller att barnets vårdnadshavare arbetar i en annan kommun. Ytterligare ett exempel kan vara att barnets vårdnadshavare önskar plats i en annan kommuns förskola som är anpassad efter barnets behov av särskilt stöd.

Barn kan också ha särskilda skäl att få gå i förskola i en annan kommun än hemkommunen för att de ska få möjlighet till förskola på samiska, meänkieli eller finska.

Även barn som inte har särskilda skäl får tas emot i en annan kommuns förskola om barnets vårdnadshavare önskar det. För ett barn som inte har särskilda skäl är det en möjlighet men inte en rättighet.

Källor: 8 kapitlet 13 § skollagen samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 355.

Möjlighet att tillfälligt stänga en förskola

Får man stänga förskolor under sommaren?

Personalen i förskolor har rätt till semester som alla andra, men det finns ingen bestämmelse i skollagen som ger en kommun eller en enskild huvudman möjlighet att stänga alla sina förskolor samtidigt. Barn ska få gå i förskolan så mycket som det behövs om föräldrarna förvärvsarbetar eller studerar eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn till arbetslösa ska erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Detsamma gäller barn vars föräldrar är föräldralediga med ett annat barn. Barn ska också erbjudas förskola om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

Både kommunala och enskilda huvudmän kan få erbjuda barn plats på ett sommaröppet alternativ, men då behöver man ta hänsyn till barnets behov av trygghet och kontinuitet. Barn kan till exempel inte känna sig trygga om personalen och miljön är helt obekanta. För att lösningen ska vara realistisk för familjen krävs också att förskolan ligger inom ett rimligt avstånd från barnets hem. Vad som kan anses vara en acceptabel lösning utifrån dessa faktorer måste avgöras från fall till fall.

Källor: 8 kapitlet 5-7 och 15 §§ skollagen.

Kan en kommun ta emot barn från fristående förskolor när de har sommarstängt?

Ja, under vissa förutsättningar. Uppgifter inom förskolan, även uppgifter som är hänförliga till undervisning, får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad om det behövs för att tillhandahålla verksamhet vid sådana tillfällen då endast få barn behöver förskola. Det är alltså tillåtet med ett sådant entreprenadavtal, däremot finns det ingen skyldighet för kommunen att ta emot barn från fristående förskolor som håller stängt under sommaren.

Källa: 23 kapitlet 11 § skollagen.

Vad får överlämnas på entreprenad inom förskola och fritidshem?

Får man stänga förskolor för personalutbildning och planeringsdagar?

Förskolor kan ibland behöva ha stängt enstaka dagar, till exempel för personalutbildning eller planering. Det är inte reglerat om förskolan får stänga av dessa anledningar eller hur många dagar som är tillåtet. Utifrån förarbetsuttalanden och praxis framgår att stängning för planering eller utbildning kan accepteras i undantagsfall.

Frågan om kortare stängning av verksamheten för personalplanering, personalutbildning och liknande ändamål har behandlats vid flera tillfällen av Justitieombudsmannen (JO). Två dagars stängning för personalplanering har lämnats utan kritik i ett fall där alternativ omsorg erbjöds. Fyra dagars stängning per år för personalutbildning har lämnats utan kritik i ett fall där kommunen skulle bistå med omsorg vid behov.

Om en förskola behöver stänga för personalutbildning eller planering så kan förskolan inte kräva att föräldrarna själva tar hand om sina barn dessa dagar. Huvudmannen måste kunna erbjuda föräldrarna ett godtagbart alternativ till förskolan under de aktuella dagarna. Det är viktigt att huvudmannen strävar efter att planera personalutbildning och liknande aktiviteter så att inte hela verksamheten behöver stängas.

Huvudmannen måste också ha en beredskap med vikarier så att inte verksamheten behöver stängas på grund av att personalen är sjuk annat än i undantagsfall. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal förskola och styrelsen eller motsvarande om det är en fristående förskola.

Källor: 8 kapitlet 5–7 §§ skollagen, proposition 1993/94:11 Utvidgad lagreglering på barnomsorgsområdet med mera, sidan 33, JO 1992/93, sidan 284-285, JO:s beslut 2001-11-19, dnr 490-2000, RÅ 1992 referat 31.

Barngruppers storlek och sammansättning

Hur många barn får det vara i en barngrupp i förskolan?

Barngrupperna i förskolan ska ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska även i övrigt erbjudas en god miljö. Det är huvudmannen som ansvarar för detta. Hur många barn en barngrupp i förskolan får bestå av är inte närmare reglerat, men det är viktigt att det inte blir för många relationer för barnen att förhålla sig till under en dag.

Som riktmärke rekommenderar Skolverket 6–12 barn per barngrupp för barn i åldern 1–3 år. För barn i åldern 4–5 år är riktmärket 9–15 barn per barngrupp. Dessa siffror är just riktmärken. Det kan vara både fler eller färre barn i en barngrupp beroende på följande faktorer och hur väl dessa faktorer fungerar tillsammans:

- · personalens utbildning och kompetens
- personaltätheten relaterat till antal barn
- barngruppens sammansättning
- den fysiska miljön.

Med barngruppens sammansättning menas till exempel barnens åldrar, andelen barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling, andelen barn som har ett annat modersmål än svenska och vilka tider barnen är på förskolan.

Källor: 1 kapitlet 10 § och 8 kapitlet 8 § skollagen samt Skolverkets allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan, sidan 15–16.

Vilken personaltäthet ska en förskola ha?

Det är inte reglerat vilken personaltäthet som förskolan måste ha. Forskning visar att det viktigaste för en god kvalitet i förskolan är personalens utbildning och kompetens. Men hur många som arbetar i förskolan är också viktigt för kvaliteten, eftersom personaltätheten dels påverkar omsorgen, dels samspelet och kommunikationen mellan barn och personal.

Källor: 1 kapitlet 10 § skollagen samt Skolverkets allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan, sidorna 15–16.

Barns rätt till en god miljö i förskolan

Vilka regler gäller för utformningen av miljön i förskolan?

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek, och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö. Utifrån tillsynsansvaret har huvudmannen också en generell skyldighet att se till att barnen får sina behov tillgodosedda och inte kommer till skada eller skadar någon annan. Däremot är arbetsmiljölagen inte tillämplig för barn i förskolan. Reglerna om trygghet och studiero i kapitel 5 i skollagen är inte heller tillämpliga i förskolan.

Utformningen av miljön i förskolan har betydelse för vilken kunskapsutveckling som är möjlig för barnen. Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet i förskolan. Därför är det viktigt att såväl inne- som utemiljön är lätt att överblicka och underlättar kontakten mellan barn och personal. Det gäller både säkerhet och pedagogik. Den fysiska miljön är en nyckelfaktor för att planera och genomföra aktiviteter i förskolan.

Enligt förskolans läroplan ska miljön bland annat vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden. Miljön ska också stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.

På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns stöd och kriterier som hjälper Sveriges kommuner att i sin upphandling ställa krav för minskad förekomst av miljöoch hälsofarliga ämnen i förskolan. På Folkhälsomyndighetens webbplats finns också en samlad vägledning om inomhusmiljön i förskolor.

Källor: 8 kapitlet 8 § skollagen, Läroplan för förskolan, del 1 samt Skolverkets allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan, sidan 17.

Tillsynsansvaret

Vägledning om inomhusmiljön i förskolor och skolor, Folkhälsomyndighetens webbplats Länk till annan webbplats.

Boverkets allmänna råd om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet, Boverkets webbplats Länk till annan webbplats.

Giftfri förskola, Upphandlingsmyndighetens webbplats Länk till annan webbplats.

Stöd i arbetet

Säkerhet och krisberedskap i förskola och skola Länk till annan webbplats.

Utveckla förskolors och skolors fysiska miljö, Boverkets webbplats Länk till annan webbplats.

Smitta i förskolan – Vägledning till personal och huvudmän i förskolan för att förebygga och hantera smitta, Folkhälsomyndighetens webbplats Länk till annan webbplats.

Förskola på nationella minoritetsspråk

Har barn rätt att gå i en förskola som bedrivs på ett nationellt minoritetsspråk?

En hemkommun som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska, om barnets vårdnadshavare begär det, erbjuda barnet plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska. Det gäller även om bara ett barns vårdnadshavare begär det.

Hemkommunen ska fråga alla vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats inom ett förvaltningsområde om de vill ha en plats på en förskola som bedrivs på det språk som kommunen är förvaltningsområde för. Det räcker inte att enbart fråga om barnet har ett annat modersmål än svenska.

Det finns ingen rätt att få en plats på en förskola som bedriver hela eller en väsentlig del av utbildningen på de nationella minoritetsspråken jiddisch eller romani chih

På webbplatsen minoritet.se finns information om vilka kommuner som ingår i förvaltningsområden enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Källa: 8 kapitlet 12 b § skollagen.

Förvaltningsområden för meänkieli, samiska och finska, webbplatsen Minoritet.se Länk till annan webbplats.

Hur många vårdnadshavare måste begära att deras barn ska få gå i en förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska för att kommunen ska vara skyldig att erbjuda det?

Hemkommuner som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk måste erbjuda förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska, även om bara ett barns vårdnadshavare begär det. Kommunen är dessutom skyldig att fråga alla vårdnadshavare som ansöker om en förskoleplats om de önskar plats i en sådan förskola.

Källa: 8 kapitlet 12 b § skollagen.

Ska förskolor som bedrivs på finska, meänkieli eller samiska vara öppna för alla barn?

Ja. Bestämmelserna förtydligar vad undervisningen ska innehålla för barn som tillhör de nationella minoriteterna sverigefinnar, tornedalingar och samer. Det innebär inte att förskolan ska bli mindre tillgänglig för andra barn. Att ta hänsyn till varje barns behov kan enligt förarbetena leda till en ökad likvärdighet. Undervisningen i svenska, som är statens officiella språk, ska heller inte bli sämre.

Källa: proposition 2017/18:199 En stärkt minoritetspolitik, sidan 57.

Vad menas med en väsentlig del av utbildningen?

Syftet med rätten till förskola på nationella minoritetsspråk är att språket ska bevaras, utvecklas och föras vidare till nya generationer. Utbildningen på minoritetsspråket bör därför vara så omfattande att den bidrar till det syftet. Det är upp till varje huvudman och förskola att närmare avgöra hur de ska göra för att leva upp till kravet.

Begreppet "en väsentlig del" måste tolkas utifrån en helhetsbedömning av verksamheten. Hur många timmar som förskolan undervisar på minoritetsspråket har förstås stor betydelse. Även följande faktorer har betydelse:

- hur bra språkkunskaper personalen har
- hur förskolan strukturerar sitt arbete med språkrevitalisering, det vill säga att bevara, utveckla och föra vidare språket
- · vilka arbetsmetoder förskolan använder
- hur mycket vårdnadshavare och andra i barnets omgivning involveras i revitaliseringsarbetet. Det är viktigt att vårdnadshavare och andra i barnets omgivning blir involverade eftersom det rör sig om överföring av språk och kultur.

Källa: proposition 2017/18:199 En stärkt minoritetspolitik, sidan 57–58.

Vad händer med rätten till förskola på nationella minoritetsspråk om det är brist på personal med språkkompetens?

Det är upp till kommunerna att hantera det genom att ha strategier för till exempel personalförsörjning, kompetensutveckling och organisatoriska frågor. Utöver det krävs långsiktiga och målmedvetna insatser från alla berörda aktörer för att se till att det finns personal både på kort och lång sikt. Det kan till exempel röra sig om att samla flera barn vid vissa förskoleenheter för att kunna erbjuda en samlad verksamhet och effektivisera personalplaneringen. Rätten till förskoleplats på de aktuella minoritetsspråken i kommuner som ingår i ett förvaltningsområde gäller varje enskilt barn om vårdnadshavaren begär det. Därför måste kommunerna se till att de kan erbjuda olika former av verksamhet beroende på barnunderlag och andra lokala omständigheter.

Källor: 8 kapitlet 12 b § skollagen samt proposition 2017/18:199 En stärkt minoritetspolitik, sidan 58.

Vilken rätt har barn att få gå i en förskola på finska, meänkieli eller samiska som också ligger nära hemmet eller vårdnadshavarens arbete?

Enligt skollagen ska kommunen erbjuda barn plats vid en förskoleenhet som ligger så nära barnets hem som möjligt. Kommunens organisatoriska lösningar ska inte leda till att vårdnadshavare avstår från att tacka ja till en förskoleplats, till exempel för att förskolan ligger för långt från hemmet eller arbetet.

Det går inte att på förhand säga när kommunen har uppfyllt både rätten till förskola nära hemmet och rätten till förskola på finska, meänkieli eller samiska. Men kommunen måste ta hänsyn till det bakomliggande syftet med bestämmelsen när man planerar verksamheten, nämligen att barn ska ges möjlighet till utbildning på de aktuella nationella minoritetsspråken. Kommunen kan till exempel se till att det finns flera förskoleenheter med mer omfattande verksamhet på det nationella minoritetsspråket. Om det ändå inte fungerar för en enskild familj kan kommunen behöva se till att man gör skäliga anpassningar av verksamheten på någon förskoleenhet närmare hemmet. Barnets rätt till utbildning på det nationella minoritetsspråket ska vara utgångspunkten.

Källa: 8 kapitlet 12 b § och 15 § skollagen samt proposition 2017/18:199 En stärkt minoritetspolitik, sidan 58.

Vad menas med hemkommun? Dölj Visa

Enligt skollagen är hemkommunen den kommun som man är folkbokförd i. När det gäller personer som är bosatta i Sverige utan att vara folkbokförda är hemkommunen den kommun som de stadigvarande vistas i. Om en person saknar stadigvarande vistelseort är hemkommunen den kommun som personen för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller personer som har skyddad folkbokföring.

Källa: 29 kapitlet 6 § skollagen.

Svenskt teckenspråk i förskolan

Vilken rätt har barn att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan?

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla svenskt teckenspråk om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk.

Vem är ansvarig för att barnet får förutsättningar att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan?

Det är huvudmannen som ytterst ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens olika förutsättningar och behov. Det är också rektorns ansvar att utforma utbildningen och anpassa resursfördelningen så att alla barn får det stöd och de utmaningar de behöver. Dessutom har den legitimerade förskolläraren ansvar för den undervisning som hen genomför tillsammans med övrig personal på förskolan.

Källa: 2 kapitlet 8, 10 och 15 §§ skollagen.

Motsvarar skrivningen om rätten att utveckla svenskt teckenspråk den skrivning som gäller rätten att utveckla sitt modersmål om barnet har ett annat modersmål än svenska?

Nej. Förskolan ska främja språkutvecklingen i det svenska teckenspråket för döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk. Det innebär att det är viktigt att personalen behärskar det svenska teckenspråket i den utsträckning som behövs för att utmana och stimulera barnens språkutveckling och förbereda barnen för fortsatt lärande.

Förskolan ska medverka till att ett barn som har ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Det innebär att det räcker att personalen uppmuntrar och stimulerar barnets fortsatta språkutveckling på modersmålet genom aktiviteter, miljö och material, även om de själva inte kan språket.

Källor: 8 kapitlet 10 § skollagen och Läroplan för förskolan, del 1 och 2.2.

Vilka barn har rätt att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan?

Utöver döva barn och barn med hörselnedsättning finns det också andra barn i förskolan som har behov av att utveckla svenskt teckenspråk. Det gäller till exempel barn som har döva eller hörselskadade vårdnadshavare eller syskon.

Barn med döva eller hörselskadade vårdnadshavare eller syskon kan lära sig talad svenska men har också rätt att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan.

Förutom ovanstående exempel kan det även finnas barn som av andra skäl har behov av svenskt teckenspråk och därmed rätt att utveckla det i förskolan. Det är förskolans huvudman som i varje enskilt fall får ta ställning till om ett barn kan anses ha rätt att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan.

Att arbeta med barnens språkutveckling och kommunikation är en viktig del av förskolans utbildning. När det gäller döva barn och barn med hörselnedsättning är det särskilt viktigt för att de ska kunna vara delaktiga i förskolans utbildning. Döva barn har ingen möjlighet att utveckla talad svenska och behöver därför få förutsättningar att utveckla svenskt teckenspråk i förskolan. Det innebär att det behöver finnas kompetens och resurser för detta på den förskola där barnet går.

Fler och fler döva barn i Sverige får cochleaimplantat före ett års ålder och många av dem uppnår en talspråkig förståelse. Men variationen är stor och vissa barn utvecklar inte sitt talspråk trots implantatet. Då är en teckenspråkig start i förskolan avgörande. Att vänta in en möjlig talspråklig utveckling kan innebära förlorad tid. Alla barn som behöver teckenspråk ska enligt läroplanen ges möjlighet att utveckla svenskt teckenspråk. Rektorn behöver ta ställning till stödet i det enskilda fallet och föra en dialog med barnets vårdnadshavare.

Källa: Läroplan för förskolan del 1 och 2.2.

Har barn med dövblindhet rätt att utveckla ett taktilt teckenspråk?

Ja, Skolverkets bedömning är att det finns en sådan rätt. Barn med dövblindhet kan använda taktilt teckenspråk. Det innebär att ta emot teckenspråk med hjälp av känseln. Den som tecknar låter då personens händer följa med i rörelsen. Alla barn ska få möjlighet att kommunicera och samspela med andra barn och vuxna. För dövblinda barn kan taktilt teckenspråk vara det enda sättet att kommunicera på.

Källa: Läroplan för förskolan del 1 och 2.2.

Vem ansvarar för att personalen har rätt kompetens när det gäller teckenspråk i förskolan?

Rektorn ansvarar för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Det innebär bland annat att se till att förskolans personal har den kompetens och får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Källor: 2 kapitlet 9–10 §§ skollagen och Läroplan för förskolan del 2.8.

Vilken kompetens behöver personalen ha när det gäller teckenspråk i förskolan?

Enligt skollagen är huvudregeln att endast den som har legitimation som förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen i förskolan. Utöver legitimerade förskollärare får det i undervisningen i förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas.

Enligt förskolans läroplan är det viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen.

För döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk ska språkutvecklingen främjas i det svenska teckenspråket. Det innebär att en förskola som har tagit emot ett dövt barn behöver ha personal som kan svenskt teckenspråk. Om ingen i personalen kan svenskt teckenspråk finns det ingen möjlighet för barnet att kommunicera och utveckla svenskt teckenspråk.

Förskolan behöver till exempel också se till att det finns personal som kan svenskt teckenspråk i situationer där ett barn på förskolan har en vårdnadshavare eller ett syskon som använder svenskt teckenspråk.

I andra situationer, till exempel då ett barn har en hörselnedsättning och cochleaimplantat, behöver en bedömning göras i varje enskilt fall. Vissa barn utvecklar inte sitt talspråk trots implantat. Då behövs teckenspråkig personal i förskolan. Om det är svårt att avgöra vilket behov barnet har när det börjar på förskolan kan det vara viktigt att barnet får använda mycket tecken eller svenskt teckenspråk i yngre år. Då kan man senare avgöra vilket framtida behov barnet har av svenskt teckenspråk och ingen tid går förlorad. Förskolan behöver vara uppmärksam på barnets utveckling och ha en dialog med vårdnadshavare och andra som har kunskap om det specifika barnets hörselnedsättning och språkutveckling.

Källor: 2 kapitlet 9-10 och 13-14 §§ skollagen samt Läroplan för förskolan, del 1, 2.2 och 2.8.

Öppen förskola

Vad är öppen förskola?

Öppen förskola är inte en del av skolformen förskola utan hör till de verksamhetsformer som i skollagen benämns som annan pedagogisk verksamhet. Den öppna förskolan är ett komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Målgruppen är barn och föräldrar som är hemma på dagarna till exempel för att de har föräldrar som är hemma under föräldraledighet. Barnens föräldrar eller någon annan vuxen ska följa med barnet till öppna förskolan.

Öppna förskolans uppgift är att erbjuda barn en god pedagogisk gruppverksamhet i nära samarbete med de vuxna besökarna. Samtidigt får de vuxna möjlighet till kontakt och gemenskap. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när och hur ofta de vill delta.

Källa: 25 kapitlet 3 § skollagen.

Vilka övergripande krav finns på den öppna förskolans utformning?

Den öppna förskolan ska enligt skollagen bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek. Personalen ska ha sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Kommunen ska systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten. Kommunen behöver också ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda eventuella klagomål.

Källor: 25 kapitlet 7-8 §§ skollagen.

När behöver kommunen erbjuda öppen förskola där hela eller väsentliga delar av verksamheten sker på finska, meänkieli eller samiska?

Det behöver finnas en efterfrågan för att kommunen ska sträva efter att anordna öppen förskola där hela eller en väsentlig del av verksamheten bedrivs på finska, meänkieli eller samiska. Eftersom man inte ansöker om att få gå i öppen förskola bör det finnas annan efterfrågan, till exempel att det har kommit in uttryckliga frågor eller synpunkter till kommunen. Sådana frågor kan exempelvis dyka upp under de samråd som kommunen ska hålla med de nationella minoriteterna.

Källor: 25 kapitlet 5 a § skollagen och proposition 2017/18:199 En stärkt minoritetspolitik, sidan 59.

Senast uppdaterad 25 juni 2024

Innehåll på denna sida

Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan

Undervisning

<u>Förskolan</u>

Stöd i arbetet

Kommuners arbete för fler barn i förskolan

Regler och ansvar

Tillsynsansvaret

Förskolan, skolan och fritidshemmet ansvarar för att barn och elever får tillsyn och inte skadas eller skadar andra. Här kan du läsa om vad det ansvaret innebär.

Barngruppers storlek i förskolan

Stöd i arbetet

Flerspråkighet i förskolan

Här finns stöd för dig som arbetar i förskolan om hur ni kan arbeta språkutvecklande i barngrupper där det finns barn som har rätt att utveckla svenskt teckenspråk.

Stödmaterial hörselnedsättning på SPSM:s webbplats

 $Special pedagogiska\ skolmyndigheten\ (SPSM)\ har\ st\"{o}dmaterial\ om\ h\"{o}rselneds\"{a}ttning\ f\"{o}r\ dig\ som\ arbetar\ i\ f\"{o}rskolan\ och\ skolan.$

Teckenspråk på SPSM:s webbplats

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har stödmaterial om teckenspråk för dig som arbetar i förskolan och skolan.

- Start
- Regler och ansvar
- Rätt till förskola

Till toppen